

VLUCHTELINGEN UIT AFGHANISTAN OF IRAK WEL BESCHERMD

Sommige hongerstakers en hun sympathisanten beweren dat vluchtelingen uit Afghanistan of Irak in België niet de bescherming krijgen die ze verdienen, en dat dit een politieke keuze is. **DIRK VAN DEN BULCK** spreekt dat tegen.

Niet elke Afghaan is een vluchteling

Sommige hongerstakers verwijten het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (CGVS) dat het niet bereid is bescherming te bieden aan vluchtelingen uit Afghanistan of Irak. Sommige personen zeggen dat dit beleid zou gevoerd worden om politieke redenen, zogezegd om de aantrekking van meer vluchtelingen te voorkomen. Men stelt bovendien dat er de voorbije maanden geen herevaluatie van de situatie in Afghanistan is gebeurd, ook al is die gewijzigd in vergelijking met vorig jaar.

Het CGVS biedt wel degelijk bescherming aan diegene die bescherming nodig heeft.

De toekenning van een status van bescherming gebeurt conform de in de wet vastgelegde criteria en procedure. Zij zijn in de Belgische wet vastgelegd conform internationale regelgeving. De criteria voor het bekomen van de status van vluchteling of subsidiaire bescherming bieden effectief de mogelijkheid bescherming te bieden wanneer die vereist is. Elke asielzoeker kan rekenen op een grondig individueel onderzoek van zijn asielaanvraag. In een gehoor krijgt elke asielzoeker ruim de mogelijkheid om zijn relaas en redenen van vertrek of vervolging weer te geven. Het onderzoek gebeurt door personen met een grondige kennis van de situatie in de landen van herkomst. Zij kunnen hierbij terug vallen op uitgebreide analyses over de situatie in de landen van herkomst. Die analyses zijn het resultaat van grondig onderzoek van een maximum aantal bronnen van nationale en internationale organisaties en experts. Tegen een negatieve beslissing kan een beroep worden ingediend bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, een gespecialiseerde administratieve rechtbank. Dit beroep is schorsend. In de beroepsprocedure kan de asielzoeker eventuele bezwaren, argumenten of nieuwe elementen opwerpen. Tegen een beslissing van die rechtbank kan er zo nodig bijkomend een cassatieberoep bij de Raad van State worden ingediend.

De evolutie van de situatie in de landen van herkomst wordt voortdurend opgevolgd en geëvalueerd, zo ook de situatie in Afghanistan. Dat er wel degelijk een herevaluatie plaatsgevonden heeft, kan in elk recent dossier worden vastgesteld. In elk dossier wordt immers een verslag met een actuele evaluatie van de situatie gevoegd. Die evaluaties zijn gebeurd op het CGVS. Het CGVS, als onafhankelijke administratieve instantie, onderwerpt het resultaat van zijn evaluaties niet aan een publiek politiek debat. Het resultaat van de analyses kan zo nodig wel betwist worden — met argumen-

ten — in de tegensprekelijke procedure voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. De wetgever heeft het zo in de wet vastgelegd, juist om een onafhankelijke beoordeling van asielsdossiers te garanderen. Ik beschouw het als de voornaamste missie van het CGVS om effectief bescherming te bieden aan al diegenen die bescherming nodig hebben, onafhankelijk van eventuele neveneffecten (zoals de aantrekking van bijkomende asielzoekers). Zo heeft het CGVS in het verleden en nog altijd aan vluchtelingen uit Tsjetsjenië, Irak of Afghanistan de status van vluchteling of subsidiaire bescherming gegeven.

Maar het CGVS erkent niet zonder meer een status toe enkel en alleen omdat iemand stelt afkomstig te zijn uit een land waar er op dat ogenblik een oorlog of gewapend conflict aan de gang is. Voor elke asielzoeker wordt er immers nagegaan of hij of zij wel degelijk uit dat land afkomstig is, wat zijn of haar identiteit is, wat

zijn of haar achtergrond is of wel risico men bij terugkeer loopt. Voor Afghanistan — net zoals voor Irak — vertrekt het CGVS vanuit de vaststelling dat er in dat land een gewapend conflict is en dat er voor het grootste gedeelte van het territorium wel degelijk een reëel risico bestaat om slachtoffer te worden van willekeurig geweld. Voor Irak ligt het erkenningspercentage (voor de toekenning van de status van vluchteling of subsidiaire bescherming) hoog. Voor personen afkomstig uit Afghanistan ligt dit lager. Dat er voor personen afkomstig uit Afghanistan negatieve beslissingen genomen worden, heeft in eerste instantie te maken met bijzondere individuele redenen. Voor tal van dossiers wordt er fraude of duidelijke ongeloofwaardigheid met betrekking tot de nationaliteit, herkomst, identiteit of achtergrond vastgesteld. De fraude of ongeloofwaardigheid is van die aard dat het onmogelijk is zicht te krijgen op elementen die cruciaal zijn voor de beoordeling van de toekenning van een status van bescherming. In andere gevallen wordt de status geweigerd omdat er vastgesteld wordt dat men niet afkomstig is uit een regio waar er op dit ogenblik een reëel risico bestaat.

Het beleid van het CGVS is gesteund op de beoordeling en het advies van internationale organisaties (zoals onder meer het UNHCR, het Hoog Commissariaat voor de vluchtelingen van de Verenigde Naties). Het is conform de jurisprudentie van de Raad van Vreemdelingenbetwistingen. Het is ruimer dan het beleid van asielinstanties in tal van andere lidstaten van de Europese Unie.

De wet voorziet in sterke garanties voor het bekomen van de status van vluchteling of subsidiaire bescherming. De in de wet vastgelegde criteria kunnen als ruim worden beschouwd. Elke asielzoeker krijgt volledig de mogelijkheid elementen of bezwaren naar voor te brengen. In geval van een negatieve beslissing bestaat er een effectieve beroepsprocedure. Buiten die procedure is er geen ruimte of reden om te voorzien in alternatieve procedures of onderhandelingen. Dit geldt voor alle asielzoekers, dus ook voor asielzoekers die in hongerstaking zijn. Indien zij bezwaren hebben, kunnen en moeten zij dit doen in het kader van de door de wet vastgelegde procedure.

Dirk Van den Bulck is commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen